

УДК 378.147:004.4

*Людмила Матвійчук, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики
Аліна Романюк, старший викладач кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та
методики викладання інформатики
Рівненського державного гуманітарного університету*

ПРОГРАМНІ ПРОДУКТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ ВНЗ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОСВІТИ

У статті проаналізовані програмні продукти викладання інформатики в гуманітарних ВНЗ, висвітлені їх переваги та недоліки використання в навчальному процесі. Розкрито характерні властивості використання сучасного інструментарію в організації дистанційної освіти; висвітлені їх переваги та недоліки.

Ключові слова: програмне забезпечення, дистанційне навчання, інформаційно-комунікаційні технології, інформатика, майбутні педагоги.

Табл. 1. Рис. 2. Літ. 6.

*Людмила Матвійчук, кандидат педагогических наук,
доцент кафедры информационно-коммуникационных технологий и методики преподавания информатики
Алина Романюк, старший преподаватель
кафедры информационно-коммуникационных технологий и методики преподавания информатики
Ровенского государственного гуманитарного университета*

ПРОГРАММНЫЕ ПРОДУКТЫ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНФОРМАТИКИ СТУДЕНТОВ ГУМАНИТАРНЫХ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ДИСТАНЦИОННОЙ ФОРМЫ ОБРАЗОВАНИЯ

В статье проанализированы программные продукты преподавания информатики в гуманитарных вузах, освещены их преимущества и недостатки использования в учебном процессе. Раскрыты характерные свойства использования современного инструментария в организации дистанционного образования; освещены их преимущества и недостатки.

Ключевые слова: программное обеспечение, дистанционное обучение, информационно-коммуникационные технологии, информатика, будущие педагоги.

*Lyudmila Matviychuk, Ph.D., (Pedagogy) Associate Professor of the Information and Communication Technologies and Methods of Teaching Computer Science Department
Alina Romaniuk, Senior Lecturer of the Information and Communication Technologies and Methods of Teaching Computer Science Department
Rivne State Humanitarian University*

THE SOFTWARE PRODUCTS IN THE PROCESS OF TEACHING STUDENTS THE COMPUTER SCIENCE AT THE HUMANITARIAN UNIVERSITIES IN TERMS OF DISTANCE FORM OF EDUCATION

The article analyzes the software products in the process of teaching students the computer science at the humanitarian universities, highlighting the main strengths and weaknesses of such using. The article reveals the characteristics of the use of modern tools in distance learning, highlighting their strengths and weaknesses.

Keywords: software, distance learning, information and communication technology, computer, future teachers.

Постановка проблеми. Науковці у всі часи прагнуть вдосконалити організацію навчально-виховного процесу. Наразі, свою нішу мають результати інформатизації, за допомогою яких педагоги розробляють власні продукти та апробують у навчальному процесі. Освіта, реалізована за їх допомогою, стає на щабель вищою. Інновації в освіті впроваджуються з метою внесення якісних

освітніх змін та отримання науково-технічного прориву в навчально-виховному процесі з постійним оновленням. Вони характеризуються новими методиками надання освітніх послуг, підготовкою конкурентоспроможних спеціалістів.

Впровадження дистанційного навчання у діяльність освітніх закладів зумовлено зміною напрямків навчально-виховного процесу з викладача на студента, мотивація студента

**ПРОГРАМНІ ПРОДУКТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТІВ
ГУМАНІТАРНИХ ВНЗ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОСВІТИ**

отримувати освіту за власним графіком [4]. Дистанційна освіта є “Одним із першочергових завдань розвитку системи вищої освіти в Україні, найважливішою компонентою соціально-економічного розвитку країни” [5, 49].

Проблема ефективної організації дистанційного навчання полягає в підборі програмного забезпечення для здійснення процесу викладання дисциплін. Дане питання є актуальним, його вирішення дозволить викладачам здійснювати результативний процес навчання, привернути увагу байдужих студентів, зацікавити їх до самонавчання, надати стимул навчатися протягом всього життя.

Аналіз останніх досліджень показав важливість даної проблематики, яка висвітлена в працях В. Гравіт, П. Дмитренко, В. Олійник, К. Колос, Н. Рашевська та ін.

На сьогодні вже є створена певна науково-теоретична база, яка описує сутність дистанційного навчання. Сформовано категоріально-понятійний апарат дистанційної освіти, розвинуто використання дистанційного навчання у вищих закладах освіти. Але залишається нерозкритим той факт, який впливає на якість організації дистанційної форми навчання – це підбір програмного забезпечення, як важливого інструментарію для відповідного забезпечення навчального процесу.

Метою публікації є використання програмних продуктів у системі дистанційної форми навчання для організації викладання інформатики, їх переваги та результативність.

Вклад основного матеріалу. Інформація сьогодні набуває найбільшої цінності та потребує переробки, зберігання, передавання у різних формах. Відомий сучасний американський філософ Алвін Тоффлер, розглядаючи феномен трансформації сучасних суспільств, визнає, що “світ, який швидко утворюється від зіткнення нових цінностей і технологій, нових геополітичних відносин, нових стилів життя й

засобів сполучення, вимагає зовсім нових ідей і аналогій, класифікацій і концепцій”[6].

Інновації в освіті – це не тільки результат їх впровадження в навчальний процес, а й новизна, шляхи внесення якісних освітніх змін, їх постійного оновлення [1, 13]. Інноваційна платформа, що може бути використана у процесі викладання інформатики, ґрунтується на підборі найбільш ефективних програмних продуктів, які можна впроваджувати не лише в дистанційному навчанні але, при потребі, на традиційних заняттях.

Програмні продукти – інструменти навчального призначення для підвищення рівня формування знань, вмінь та навичок студентів в умовах сучасної системи освіти.

Серед таких програмних продуктів можна виділити такі, що були розроблені автором власноруч та викладені за допомогою сервісів Google.

Одним із програмних продуктів (авторських робіт) можуть бути відеоуроки, які допомагають студентам краще зрозуміти суть процесу, який необхідно відтворити чи виконати. Відеоуроки є хорошими самостійними помічниками у набутті практичних вмінь студентами, що дають можливість розвивати логічне, креативне мислення. Одним із найважливіших завдань освіти є розвиток креативних, або творчих, якостей особистості [2, 21 – 23]. Такі дидактичні матеріали дають можливість студентам наочно побачити всі кроки виконання процесів, особливо при вивченні інформатики, де важливим аспектом є демонстрація.

Створення відеоуроків є клопіткою працею, яка вимагає від автора не тільки знань та вмінь працювати з відповідним програмним забезпеченням, але й володіти дикторською технікою [3]. Для розробки навчальних відео-матеріалів можна використовувати найрізноманітніші програми (табл. 1).

Розміття програмного забезпечення (ПЗ), яке

Таблиця 1.

Програмне забезпечення для створення відеоматеріалів

№ з/п	Назва програмного забезпечення	Виробник	Мова інтерфейсу
1.	CamtasiaStudio	TechSmithCorporation	English
2.	AdobePremierePro	Adobe	English
3.	PinnacleStudio	PinnacleSystems,Inc	Багатомовна
4.	UVScreenCamera	UVsoftium	Багатомовна
5.	SonyVegasPro	MadisonMediaSoftware	English

ПРОГРАМНІ ПРОДУКТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ ВНЗ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОСВІТИ

є сьогодні на ринку, дозволяє розробнику відеоуроків (викладачу) вибрати найоптимальнішу програму для створення дидактичних матеріалів.

Відеоуроки є активним, цікавим, динамічним, найкращим інструментом для багаторазового повторення нового навчального матеріалу. Використання такого роду дидактичних матеріалів при викладанні інформатики є тим необхідним інструментом, який дозволить викладачу створити сприятливе середовище для студентів в процесі отримання вмінь та навичок, і є незамінним засобом у дистанційному навчанні, що дозволяє студентам самостійно розв'язувати поставленні завдання.

Розглянемо переваги використання відеоуроків

Наступним важливим програмним продуктом в організації дистанційної форми навчання є власні розроблені веб-сайти викладачів. Такі веб-сайти допомагають студентам здійснити отримання теоретичних знань за допомогою викладених (в різних формах) лекційних матеріалів, практичних вмінь – лабораторних робіт, виконання самостійних індивідуальних завдань та ін.

Викладачем Л.А. Матвійчук було створено веб-сайт <https://sites.google.com/site/personalnastorinkavikladaca/home/informatika?previewAsViewer=1>, який активно використовується в навчальному процесі викладання не тільки інформатики, але й інших дисциплін, які викладаються автором (рис. 1).

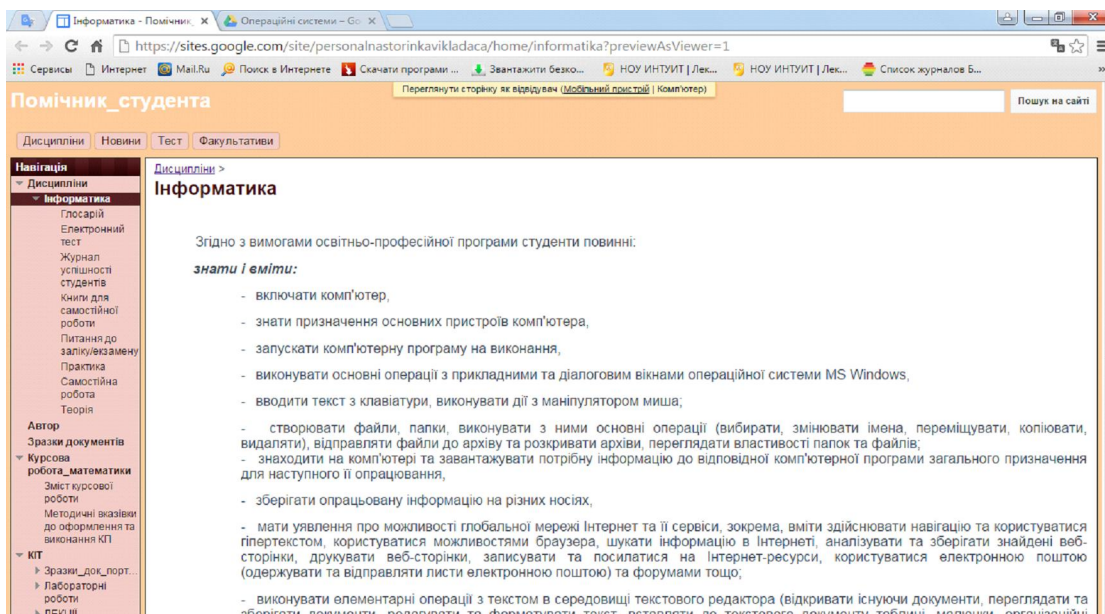

Рис. 1. Веб-сайт викладання інформатики та інших дисциплін

у викладанні інформатики в гуманітарних ВНЗ:

- регламентований час на викладання навчального матеріалу;
- маніпулювання відеоматеріалом (зупинка відеоуроку з можливістю коментарів);
- чітка, логічна структура;
- наочність;
- використання у дистанційному та традиційному навчанні;
- необмежена кількість переглядів;
- самостійне отримання знань.

Яким би хорошим не був продукт, в ньому завжди знайдеться місце для недоліків, серед яких є:

- компетентність викладача створювати відеоматеріали навчального призначення;
- швидке старіння інформації (оновлення інформації щороку, а то й частіше);
- не на всіх платформах дистанційного навчання можна розмістити відеоматеріали.

Першим кроком, що вимагається від студента, – зареєструватися на сайті google.com, якщо ж студент зареєстрований – то необхідно відправити повідомлення викладачу з власним e-mail, ПІП, номером групи і тоді, згодом, викладач надає право доступу, після чого студенти в будь-який час можуть заходити на сайт і працювати із навчальним матеріалом сайту.

Даний програмний продукт є результативним інструментом у здійсненні дистанційної форми навчання, так як вся необхідна інформація зібрана в одному місці, є зручною для користувачів. Єдиною вимогою є наявність пристрою виведення інформації (мобільний, ПК, тощо) та доступ до мережі Internet.

Дистанційна форма дозволяє розв'язувати завдання освіти: здійснення навчання на дистанції; підвищення рівня кваліфікації [2, 25]. Сьогодні популярними у здійсненні дистанційної

ПРОГРАМНІ ПРОДУКТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ ВНЗ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОСВІТИ

освіти є хмарні сервіси, серед яких: Amazon Cloud Drive, Amazon Cloud Drive Player, Dropbox, Яндекс.Диск, Microsoft SkyDrive, Soundcloud, iCloud, Google Drive, та ін.

Хмарні сервіси – це середовище для зберігання різноманітної інформації, доступне з будь якого комп'ютерного пристрою, в будь-який сприятливий для роботи час; економлять ресурси власного комп'ютера (пристрою) користувача.

Серед перерахованих хмарних сервісів ми вважаємо найбільш корисним використання сервісу Google Drive, який дозволяє розширити можливості зберігання навчальної інформації; здійснення різного роду навчання. Використання Google Drive дозволяє створити певне коло використання ресурсів студентами, надання доступу до окремих папок (кнопка надати доступ до файлу). Даний сервіс дозволяє зберігати великі за обсягом та різні за типом (відео, програмне забезпечення, тощо) матеріали (рис. 2).

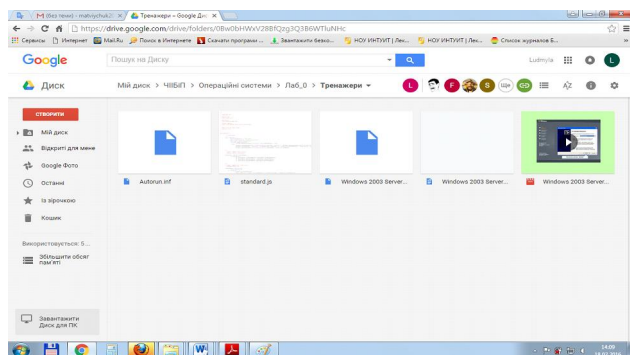

Рис. 2. Вікно роботи сервісу Google Drive

Викладач створює групу з певної дисципліни і розміщує інформацію, необхідну для проведення лекційного, практичного заняття, електронних зрізів знань та ін., надає доступ відповідній групі студентів, які вивчають даний курс (такий сервіс є ще одним продуктом у здійсненні дистанційного навчання). Така форма навчання практикується нами у викладанні не тільки інформатики. Студентам цікаво і вони залюбки виконують завдання поставлені викладачем в процесі навчання.

Переваги таких технологій у дистанційній освіті:

- можливість розміщувати великі за об'ємом, різні за типом матеріали;
- спільне використання ресурсів;
- створення навчально-методичних комплексів дисциплін;
- створення тестів;
- 5 ГБ безкоштовного простору;
- економія “роздаткового” друкованого матеріалу студентам;

Недоліком використання Google Drive в початковому процесі є:

- відсутність доступу до мережі Internet;
- короткочасні збої роботи браузера;
- зміна форми спілкування між викладачем і студентом (зменшення природнього спілкування).

Здійснений аналіз програмного забезпечення дозволив відібрати самі найпродуктивніші, надійні, економічні, наочні програмні продукти. Викладання інформатики оптимізується використанням запропонованих вище навчальних програмних продуктів.

Сучасні інформаційні технології дозволяють структурувати розроблені програмні засоби. Саме тому ці програмні продукти можуть мати найрізноманітнішу структуру подання інформації, не схожу на аналогічну групу, базуватися на застосуванні різних технологій, які є зручними для студента. Крім вибору програмних продуктів, педагогу дуже важливо мати чітке уявлення про індивідуальні особливості студентів, про формування та розвиток їх особистісних якостей: загальних і спеціальних здібностей, здатності до навчання, інтелекту, креативності, пам'яті, швидкості реакції, комунікабельності і т.д. Комплексне дослідження може забезпечити повне уявлення про хід освітнього процесу і його результати [2, 86 – 87].

Як писала І. Захарова, вдосконалення освіти за допомогою використання інформаційних технологій “успішне її рішення сприятиме підвищенню якості і ступеня доступності освіти всіх рівнів – від школи до систем підготовки і перекваліфікації фахівців, ...” [2].

Висновки. Отже, використання розглянутих програмних продуктів полегшує процес організації дистанційної форми навчання викладання інформатики, так як суть дисципліни вимагає застосування більшої кількості інструментів реалізації навчального процесу в умовах не тільки дистанційного але й традиційного навчання. Із впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій все більше викладачів використовують для здійснення навчального процесу сучасні інструменти власного виробництва (чи інших авторів) які, як показала практика, є результативними у формуванні знань, вмінь та навичок майбутніх спеціалістів. Інформаційні технології дозволяють створити сприятливе середовище для самостійної роботи студентів, і впливають таким чином на підвищення якості системи освіти. Комп'ютерні технології ніколи не замінять живого викладання

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОГО МЕДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

педагога, але такі засоби мають місце в організації дистанційної освіти, так як є багатофункціональними.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів розкритої проблеми. Предметом подальшої розвідки є організація самостійної роботи студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

1. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України; за ред. В.Г. Кременя. – К., 2009.

2. Захарова И.Г. Информационные технологии в образовании: Учеб. пособие для студ. высш. пед.

учеб, заведений. – М.: Издательский центр "Академия", 2003. – 192 с.

3. Как создать видеурок. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://prouspex.com/2011/02/kak-sozdat-videourok/>.

4. Кошманова Т.С. Світова комп'ютерна мережа у професійній підготовці вчителів. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. – 200 с.

5. Кремень В.Г., Ніколаєнко С.М., Степко М.Ф. Вища освіта в Україні / В.Г. Кремень, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко. – К.: Знання, 2005. – 327 с.

6. Тоффлер Е. Третя хвиля. – К.: Вид. дім "Всесвіт", 2000. – С. 14.

Стаття надійшла до редакції 24.02.2016

УДК 378.091.2:378.015.311 (043.3)

Людмила Лозинська, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов
Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОГО МЕДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Стаття присвячена проблемі полікультурного виховання студентів-медиків у навчально-виховному процесі вищого медичного навчального закладу. У статті представлений досвід полікультурного виховання студентів у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І. Пирогова. Зокрема, розглянуто досвід виховної роботи щодо формування толерантності та готовності студентів-медиків до продуктивної міжнаціональної та міжкультурної взаємодії.

Ключові слова: полікультурне виховання, студенти-медики, формування полікультурної толерантності, міжнаціональна та міжкультурна взаємодія.

Лит. 5.

Людмила Лозинская, кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков
Винницкого национального медицинского университета имени Н.И. Пирогова

ПОЛІКУЛЬТУРНОЕ ВОСПИТАНИЕ СТУДЕНТОВ-МЕДИКОВ В УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ ВЫСШЕГО МЕДИЦИНСКОГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ

Статья посвящена проблеме поликультурного воспитания студентов-медиков в учебно-воспитательном процессе высшего медицинского учебного заведения. В статье представлен опыт поликультурного воспитания студентов в Винницком национальном медицинском университете имени Н.И. Пирогова. В частности, рассмотрен опыт воспитательной работы по формированию толерантности и готовности студентов-медиков к продуктивному межнациональному и межкультурному взаимодействию.

Ключевые слова: поликультурное воспитание, студенты-медики, формирование поликультурной толерантности, межнациональное и межкультурное взаимодействие.

Lyudmila Lozynska, Ph.D., (Pedagogy) Associate Professor of the Foreign Languages Department
Vinnitsa Pirogov National Medical University

THE MULTICULTURAL EDUCATION OF MEDICAL STUDENTS IN THE EDUCATIONAL PROCESS AT THE HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article is devoted to the problem of multicultural education of medical students in the educational process at the higher medical educational institutions. The article presents the experience of multicultural education of students in Vinnitsa National Medical University, particular, the experience of educational work concerning the formation of tolerance and willingness of medical students to the productive interethnic and intercultural interaction.

Keywords: multicultural education, medical students, the formation of multicultural tolerance, interethnic and intercultural interaction.

Постановка проблеми. Формування важливе і складне питання теорії й практики полікультурної особистості з освітньої роботи. Полікультурна педагогіка загальнолюдськими цінностями – пригортає увагу широких верств громадськості,